

Designgymnasiet

Nacka

Observationen genomfördes av:

Katarina Bergman, Nacka

Timothy Row, Danderyd

Veckorna 15 och 16, 2018

Innehållsförteckning

Kort om skolan

Observatörernas bild

Hur observationen genomförts

Sammanfattning

Resultat per målområde

Bedömning i skala

Starka sidor och utvecklingsområden

Om Våga visa

Ev Kommentar från skolan till rapporten

Kort om Designgymnasiet

Antal elever	180
Program	Hantverk - textil design, Estetiska programmet - bild och form (profil: inredningsdesign, modedesign, grafisk design (grafisk kommer inte finnas from ht 2018), Teknikprogrammet - produktdesign
Regi (ev fristående huvudman)	Academedia
Ev profil/inriktning	Design
Antal lärare varav antal legitimerade	23 (varav 18 med legitimation) (av de 5 kommer 2 ha legitimation till hösten)

Observatörernas bild

Hur observationen genomförts.

Observationen äger rum under v 15, 2018. Vi är två observatörer som under veckan besöker de gymnasiegemensamma, programgemensamma samt programfördjupande ämnen som pågår på skolans tre program. Förutom rektor intervjuar vi fyra lärare och 15 elever från olika årskurser och program. Utöver intervjuerna för vi också spontana samtal. Dessa sker i samband med lektioner, håltimmar och andra raster.

Totalt observerar vi 17 lektioner. Vi observerar också ett elevkårsmöte och en mentorslektion.

Före observationen läser vi styrdokument från skolan. Under vårt besök får vi tillgång till SchoolSoft, planeringar samt lektionsunderlag.

Sammanfattning

Verksamheten präglas av kompetenta lärare som tar tillvara och utmanar elevernas kreativitet. Det råder ett gott samarbetsklimat som grundar sig i respekten för alla elevers möjlighet att utveckla sina egna specifika förmågor och kreativitet.

Lärarna i de programgemensamma och programfördjupande ämnena på skolan har god bransch erfarenhet och är engagerade i elevernas utveckling inom respektive program. Eleverna vittnar om den positiva förväntan som ställs av lärare. Skolans prioritering av stöd för elever med särskilda behov är väl tillgodosedda

Ett prioriterat utvecklingsarbete är att få igång ett samarbete mellan de programgemensamma och gymnasiegemensamma ämnena.

Rektor har god kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet och leder det systematiska kvalitetsarbetet där elever och lärares enkätsvar ligger till grund.

Skolan arbetar med två digitala verktyg för att dokumentera elevernas utveckling i de olika ämnena. Det ena är till för lärarna att dokumentera elevernas utveckling i ämnena. Programmet uppdateras av respektive ämneslärare varje månad. Det andra är den webbaserade plattformen SchoolSoft, som utgör en kommunikationsmöjlighet mellan skolans lärare och elever samt deras vårdnadshavare. Programmet används inte fullt ut av alla lärare.

Resultat per målområde

Normer och värden

Värdegrundsarbetet: I samtal med rektor hör vi att ledning, lärare och elever tillsammans har skrivit en ny plan för att motverka diskriminering och kränkande behandling. Den finns publicerad på skolans hemsida. Rektor anser att det har varit värdefullt att samtliga på skolan har varit delaktiga så att den blir känd av alla. Under mentorstiden hör vi mentor och elever diskutera planen.

Det finns exempel på undervisningsinnehåll som är kopplad till teman som utanförskap och normkritik. Vi observerar även exempel på lärare som tränar elever att visa respekt mot varandra t ex genom att lyssna och ge respons.

I intervju med elever hör vi att skolan har vuxit och några elever uttrycker att det nu saknas en vi-känsla på skolan, då det ges få tillfällen att samverka mellan programmen. Andra elever påstår att det brister i aktiva åtgärder mot kränkande behandling.

Förhållningssätt mellan elever och personal: Designgymnasiet är ett förhållandevis litet gymnasium och har små undervisningsgrupper, framförallt i de programgemensamma kurserna. Det råder en familjär stämning i klasserna som visar sig i ett väl fungerande samarbete mellan elever och lärare. Elever säger att lärarna på skolan är kompetenta i sina ämnen och att de visar eleverna ett stort engagemang. På våra lektionsbesök ser vi att det finns en tillit och respekt mellan elever och mellan elever och lärare. Många lärare som vi talar med bekräftar att den kollegiala gemenskapen är stor och värdefull för den enskilde läraren.

Elevsammansättningen ur genussynpunkt är traditionell; övervägande kvinnligt på hantverksprogrammet och manligt på teknikprogrammet medan estetiska programmet är mer könsneutral. Detta medför att samtalstonen i klassrummen skiljer sig åt. Flickor på teknikprogrammet tycker att den emellanåt är onödigt hård från pojkarnas sida.

Kunskaper

Hur skolan skapar förutsättningar för elevers lärande: Under lektionerna ser vi hur några lärare har antecknat de viktigaste momenten på tavlan och hänvisar till det centrala innehållet i ämnet samt vilka förmågor som ska tränas. Vi ser också lärare som även ger ut skriftlig information och visar hur lektionen passar in i ämnets kunskapsprogression. Vi observerar också lärare som startar lektion utan

att ange lektionens innehåll och hänvisar inte heller till styrdokument. Några elever som är färdiga med uppgifterna sitter sysslolösa under lektionen

På elevkårens möte hör vi elever uttrycka sin besvikelse över att alla lärare inte använder SchoolSoft för att visa sina planeringar eller skriver in när proven ska äga rum.

Vi ser exempel på utmanande och varierande övningar i gymnasiegemensamma ämnen. I programgemensamma ämnen ser vi hur arbetssätten utformas efter var eleven befinner sig i produktprocessen. Vi ser även exempel på lektioner som enbart består av lärarens föreläsning då elever ägnar sig i smyg åt mobilsurfande.

Vi hör av rektor och lärare att ämnesövergripande arbetssätt har varit ett prioriterat utvecklingsområde på skolan och att det idag även förekommer samarbete mellan karaktärs- och kärnämnen.

Lärare i programgemensamma ämnen uttrycker ett önskemål om att det ska vara flera ämnesövergripande samarbeten även om dessa kräver tid att planera.

Mellan de programgemensamma ämnena ser vi inte att samarbete förekommer. Däremot ser vi några exempel på detta i gymnasiegemensamma språklektioner. I samtal med rektor får vi reda på att en lärare kommer att vara ansvarig för läslýftet under kommande hösttermin. Rektor har förhoppningar att detta ska medföra att lärare hittar metoder för att samarbeta över ämnesgränserna och skapa metoder som underlättar elevernas samarbete.

Hur eleverna utmanas att nå längre i sin kunskapsutveckling: Eleverna utrustas med egen dator och den används som redskap i alla ämnen. Vi ser elever som inom de programgemensamma ämnena använder sina datorer för att hitta idéer, skapa ritningar och presentera sina arbeten. Vi hör hur lärare ger eleverna positiv feedback på deras arbeten i samband med redovisningar. Vi ser många exempel på hur eleverna stimuleras att använda sin kreativitet i olika former av uppgifter, i verkstäderna såväl som i de gymnasiegemensamma ämnena.

Hur undervisningen anpassas efter elevernas behov: Elevhälsoteamet (EHT), som består av rektor, skolsköterska, specialpedagog och kurator, träffas under en timme varje vecka. De diskuterar främjande och förebyggande arbete samt specifika elevärenden.

Lärarna arbetar med ett webbaserat program, Early Warning System (EWS) för att dokumentera elevernas resultat och betyg. Lärarna uppgraderar programmet varje månad. Rektor tillsammans med EHT har tillgång till programmet och kan på så sätt uppmärksamma om elever ligger i riskzonen för underkänt. Teamet arbetar i dessa fall med att ta fram stödåtgärder för eleven.

Lektioner för elever med andraspråk sker i små klasser och eleverna ges utrymme att utveckla språket.

Ansvar och inflytande för elever

I de programgemensamma ämnena arbetar eleverna med att stärka sina kreativa förmågor och har därmed stort inflytande över produkternas slutliga form. Mycket av elevernas undervisning sker i verkstäderna. Vi hör talas om att maskiner har gått sönder och inte lagats. Vi ser att utrymmet för eleverna att förvara sina produktioner är ganska begränsade. De elever vi intervjuar talar om att

elevskåpen inte rymmer större arbeten. Det har hänt, säger elever, att elevarbeten har förstörts för att de saknar bra förvaringsutrymmen.

Inflytande över verksamheten: Vi ser och hör hur lärare vid presentationer av lektionsinnehåll ställer frågor om eleverna tycker att det verkar bra eller vill ändra på något.

Varken elever eller lärare vittnar om att de tillsammans planerar och utvärderar undervisningen. Vi hör av lärare att varje lärare gör sin egen utvärdering av kursen oftast i samband med kursslutet.

Resultatet av utvärderingen, säger lärare, stannar hos läraren för att denne ska kunna utveckla sin egen undervisning.

Elevsammansättningen i klasserna är ur genusperspektiv antingen av övervägande flickor eller pojkar beroende av program. Vi observerar att flickorna på teknikprogrammet arbetar hårt för att göra sin röst hörd och säger i intervju att de inte låter demokratiska principer falla för att de är i minoritet.

På skolan hålls regelbundna klassråd och varje vecka håller elevkåren sammanträde.

Bedömning och betyg

Återkoppling av elevers lärande till elever och /eller föräldrar: Skolan har ett webbaserat kommunikationsprogram, Schoolsoft. Programmet är ämnat att ge elever och föräldrar information om planering, resultat på prov och betygsöversikt. Flera lärare använder programmet men fortfarande finns det, enligt eleverna, lärare som inte använder det. I dessa fall vet varken elever eller deras vårdnadshavare var elever befinner sig i sin kunskapsutveckling.

Eleverna erbjuds tillsammans med sina vårdnadshavare till utvecklingssamtal tills dess eleven fyller 18 år. Därefter är det eleven själv som blir kallad.

Skolans arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning: I intervjuer med lärare förstår vi att många lärare på skolan är ensamma i sitt ämne. Detta gör att det är svårt att hitta möjligheter till sambedömning. På lärares egna initiativ så sker sambedömning med tidigare kollegor på andra skolor. I bedömning av nationella prov förlitar sig lärare på Skolverkets material som innehåller exempelbedömningar. Sambedömning sker ibland på lokal nivå men inte systematiskt. Enligt rektor kommer ett samarbete med en filialskola att starta.

Styrning och ledning

Ledning av den pedagogiska verksamheten: Rektor är relativt nytilträd i sin tjänst på skolan men var tidigare lärare på skolan och har även arbetat som biträdande rektor på skolan. I den tjänsteutövningen har rektor varit med och anställt några av lärarna. Rektor är således bekant med skolans pedagogiska kvalitet och har kännedom om elevernas förmågor. Skolans småskalighet och rektors dagliga närvaro i skolans olika lokaler gör att rektor oftast är tillgänglig för samtliga på skolan.

Det systematiska kvalitetsarbetet: Rektor ansvarar för skolans systematiska kvalitetsarbete. På Designgymnasiet deltar lärare och elever regelbundet i det systematiska kvalitetsarbetet genom

enkäter och utvärderingar. Rektor arbetar aktivt med utvecklingsfrågor. Lärarna deltar i fortbildningssatsningar som del i utvecklingsarbetet.

Det finns en önskan från rektor att lärarna ska utveckla rutiner för en bättre samverkan för att stärka arbetet kring kollegialt lärande.

Bedömning i skala¹

Område	Bedömning enl skala
Normer och värden	3
Utveckling och lärande/Kunskaper	3,5
Ansvar och inflytande för elever	3
Bedömning och betyg	2,5
Styrning och ledning	3,2

Starka sidor:

Förhållningssätt mellan elever och personal (*Normer och värden*)

Beskrivning: Elever vi talar med uttrycker att lärare besitter stor kunskap och skicklighet i sina ämnen. På våra klassrumsbesök ser vi att lärare i det vardagliga arbetet möter eleverna på individnivå, speciellt i programgemensamma ämnena. Lärare i de gymnasiegemensamma ämnena arbetar med att uppmuntra eleverna att tro på sina förmågor och utmanar dem att testa olika arbetsformer. Många lärare uttrycker också att förtroendet och stödet från sina kollegor gör att de tillsammans lyckas med att få eleverna att känna trivsel på skolan.

Bedömning: Verksamheten präglas av ett mycket gott förhållningssätt mellan lärare och elever. Detta visar sig i lärarnas respektfulla bemötande av eleverna. Lärarna tror på elevernas förmågor och ger positiv uppmuntran i det dagliga arbetet på skolan.

---

¹ **1.0 Stora brister i kvalitet**

Verksamheten har stora utvecklingsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera utvecklingsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa utvecklingsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

Eleverna ges möjlighet att utveckla sin kreativitet och sin språk- och kommunikationsförmåga. (Kunskaper)

Beskrivning: Karaktärsämnen på skolan ger eleverna möjlighet att utveckla sina kreativa förmågor. Lärare ger elever uppgifter som uppmuntrar deras förmåga till kreativitet och skapande.

Elever hävdar att de valde Designgymnasiet för att skolan erbjöd program som hade kurser som lät inspirerande för att utveckla förmågor som gynnar deras tänkta yrkesval. Vi ser att eleverna arbetar för att färdigställa sina alster inför Design Day och att lärarna går runt och ger konstruktiv feedback på elevernas arbeten. Vi hör också att eleverna uppmuntras av varandras omdömen.

Under gymnasiegemensamma ämnen ser vi exempel på hur lärare använder olika metoder för att stimulera eleverna i olika kommunikationssituationer.

Bedömning: Eleverna som har valt programmen på Designgymnasiet har stor möjlighet att få den utbildning de förväntar sig. Lärarna är mycket kunniga i sina ämnen och utmanar eleverna dagligen att nå längre i utveckling av sina förmågor. Vi ser flera exempel på hur lärare skickligt utmanar och förstärker elevernas kreativitet och kommunikativa förmåga.

Ledning av den pedagogiska verksamheten (Styrning och ledning)

Beskrivning: Skolan är liten till antalet elever och personal. Rektor har god kunskap om den pedagogiska verksamheten då rektor tidigare undervisat på skolan och innehaft tjänsten som biträdande rektor. De lärare och elever som vi intervjuar beskriver på olika sätt rektors ambition att i samverkan utveckla skolan. Rektor ansvarar för det systematiska kvalitetsarbetet för att säkerställa verksamhetens kvalitet och likvärdighet med utgångspunkt i skollag, läroplan och andra skolförfattningar. Arbetet sker i samverkan med personal och elever. Där det finns brister i verksamheten ser rektor till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Bedömning: Ledningen av verksamheten håller en god kvalitet. Rektors strävan att utveckla verksamheten tillsammans med medarbetarna resulterar i goda lösningar. Det finns ett genuint intresse att sträva mot att nå målen i kvalitetsarbetet. Rektors pedagogiska ledarskap håller en god kvalitet.

Utvecklingsområden

Skolans arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning (Bedömning och betyg)

Beskrivning: Avsaknaden av formella forum för lärares samarbete kring planering, bedömning och betygsättning riskerar att skapa brister i kvaliteten. Detta i kombination med att skolan i stort saknar parallellklasser i de olika ämnena gör att lärare saknar en naturlig partner för bedömning av elevernas

arbeten i samma kurs. Lärare beskriver olika lösningar på problem med att skapa en rättssäker bedömning.

Några av lärarna upplever att det behövs utbildning i hur de ska använda sig av SchoolSoft för att ha en löpande kommunikation med elever och vårdnadshavare kring elevernas kunskapsutveckling.

Bedömning: Lärares förhållningssätt för hur undervisningsprocesser kan drivas på skolan skiljer sig åt. Avsaknaden av samsyn kring lärares metoder för likvärdiga, allsidiga planeringar och bedömningar skapar i sammanhanget en mindre god kvalitet.

Lärarna har ett gott informellt samarbete men vi ser att i takt med att skolan växer behövs det systematiska arbetet för likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning utvecklas.

Inflytande över verksamheten (ansvar och inflytande för elever)

Beskrivning: Vi hör av rektor, lärare och elever att eleverna systematiskt utvärderar undervisningen i de olika klasserna och ämnena. Elever och lärare berättar att eleverna inte har något direkt inflytande på kursplaneringen. Vi ser i några ämnen att eleverna ges möjlighet att välja i vilken ordning olika uppgifter ska lösas.

Bedömning: På skolan saknas strategier och metoder kring hur elevernas förmåga till ansvar för sitt eget lärande ska utvecklas. Elevernas möjligheter att delta i planering och utvärdering av undervisningen förekommer i liten utsträckning.

Samverkan och övergångar inom verksamheten (Styrning och ledning)

Beskrivning: Rektor nämner att samverkan och kunskapsutbyte mellan lärarna är ett utvecklingsområde för skolan. Även lärare vi talar med tycker att det skulle vara givande men att resurser i form av extra tid saknas. Rektor beskriver att ett samarbete mellan ett teoretiskt ämne och ett programgemensamt kring hållbar utveckling tidigare har skett.

Bedömning: Vi bedömer att det inte finns någon systematisk och etablerad samverkan mellan de praktiska och teoretiska ämnena. Avsaknaden gör att eleverna ges möjlighet att skapa helhetsbilder i sina arbetsprocesser.

Jämförelse med tidigare rapport ej aktuellt, senaste rapport är från 2009.

Kommentar från skolans ledning till observationsrapporten

Skolans arbete med observationsrapporten

Ledningen har studerat och jämfört resultaten med andra interna utvärderingar samt vad som kommit fram i mötesforum och drar slutsatsen att observationen i stort stämmer överens med den analys som tidigare gjorts. Då den nya ledningen började tre månader innan observationen så känns det mycket bra att vi ser lika på skolans styrkor och utmaningar.

Vi diskuterade resultaten i personalgruppen (små grupper om fyra) vid terminsslut utifrån frågeställningarna: känner vi igen oss? Vad tycker vi är värt att lyfta fram? Vad behöver vi utveckla? Hur ska vi behålla och utveckla det som fungerar bra?

Även personalgruppen kände igen sig i beskrivningen i stora drag - både det som lyfts fram som styrkor och förbättringsområden och våga visa gav ett slags bekräftelse "utifrån" att vi arbetar med "rätt" saker och att en mycket viktig del i skolan finns på plats: kunniga lärare, trygghet och trivsel.

Med elever och föräldrar kommer resultaten att tas upp i olika fora under hösten och föranleda konkreta aktiviteter som tar avstamp i områden som vi ser behöver bearbetas.

Kommentar till observationens resultat

Som skrivet ovan så håller vi med det som framkommer i rapporten.

Förbättringsområden i observationsrapporten

Många av resultaten där förbättring behövs korresponderar väl med förändringsarbeten som redan är inplanerade på kort och lång sikt och finns också som fokusområden i verksamhetsplanen utifrån tidigare utvärderingar och uppföljningar.

Sambedömning har skett och ska utvecklas ytterligare, Det kommer att vara ett tydligt fokus på rättssäker bedömning och ett enhetligt sätt att ge formativ feedback under hela läsåret.

Resultaten kring bedömning och Schoolsoft korresponderar med resultaten i elevenkäterna. Där finns en stor förbättringspotential. Vi ser att det har varit ett bekymmer att kollegiet inte samma sätt att använda Schoolsoft samtidigt som stora förändringar har skett i systemet över sommaren 2016/2017 och gjort det ännu spretigare. Nu kommer vi också att göra en stor satsning på Google Classroom i samband med nystarten också dra upp tydliga riktlinjer för hur bedömning och återkoppling skall ske. En miniminivå som alla elever kan kräva och känna igen skall vara tydligt kommunicerad i alla led.

Eleverna är trygga och trivs på skolan men vi har tagit fasta på att vi behöver jobba mer med vi-känslan. Vad har vi tappat en del av det när antalet elever på skolan har ökat i snabb takt de senaste tre åren. Vad behöver återupptas/förnyas? Aktiviteter? Där kommer vi exempelvis återgå till fler gemensamma dagar vid uppstart för att lägga en grund för att öka trivseln. Då kommer eleverna få större möjlighet att lära känna varandra.

*Nacka, 2018 08 14
Hanna Levin Rektor
Designgymnasiet Sickla*

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola. Utvärderingen av verksamheten görs på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Observationer av förskolor och skolor genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observationerna utgår från läroplanerna och ett barn- och elevperspektiv.

Observatörerna skriver en rapport där de bedömer skolans arbete och resultat inom målområden, baserat på:

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med elever, personal och skolledning samt samtal med barn
- Skolans egna dokument, relevanta för observationens genomförande

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på <http://www.danderyd.se/vagavisa>

(2017-08-24)